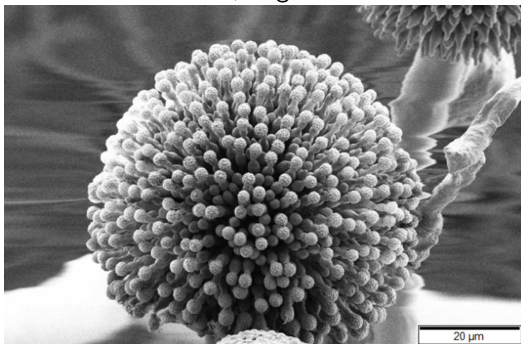

Elektronová mikroskopie a Brno

BrNOC 5. 12. 2025

Zdeněk Moravec, hugo@chemi.muni.cz

- ▶ Pro analýzu prášků a povrchových vrstev se využívá *elektronová mikroskopie*.
- ▶ Místo světla využívá proud urychlených elektronů, což umožňuje zlepšit rozlišení fotografie.
- ▶ Získané obrázky jsou černobílé, ale je možné je kolorovat na základě dalších dat, např. prvkového složení.
- ▶ Druhy elektronové mikroskopie:
  - ▶ SEM – skenovací elektronová mikroskopie
  - ▶ TEM – transmisní elektronová mikroskopie
  - ▶ AFM – mikroskopie atomárních sil
- ▶ EDX – energiově dispezní RTG spektroskopie (Energy-dispersive X-ray spectroscopy). Analytická technika poskytující prvkové složení vzorku.
- ▶ Snímání objektu probíhá zpravidla ve vakuu a vzorky by měly být vodivé.

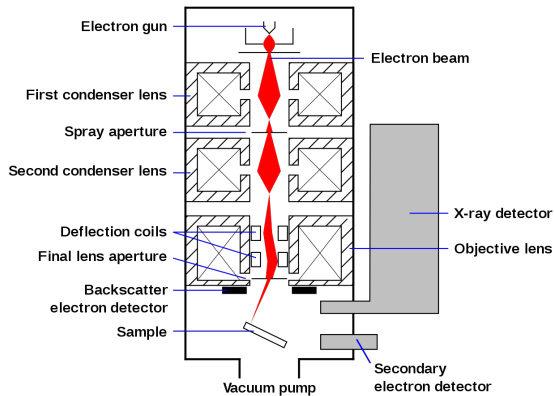
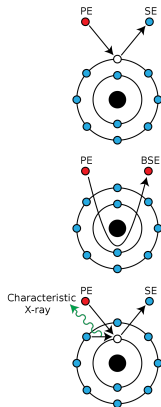

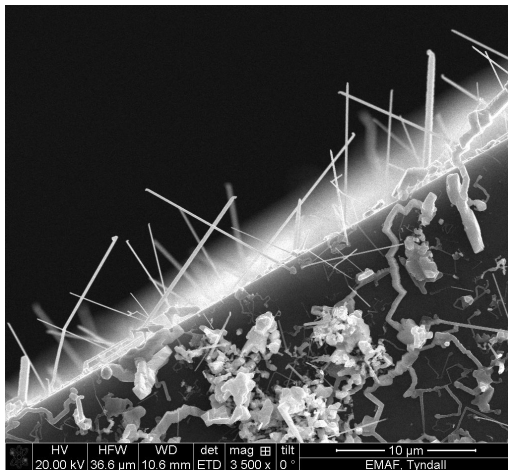
Schéma SEM.¹

Emise elektronů.²

¹Zdroj: Steff/Commons

²Zdroj: Rob Hurt/Commons

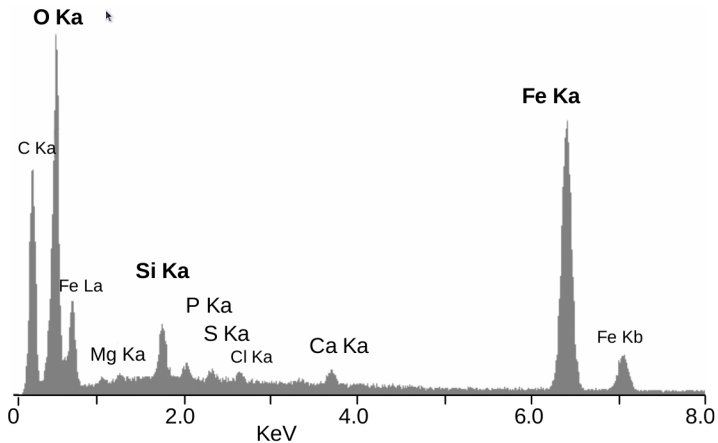
Nanovlákná GeTe.³

SEM snímek *Quasimodopsis riedeli*.⁴

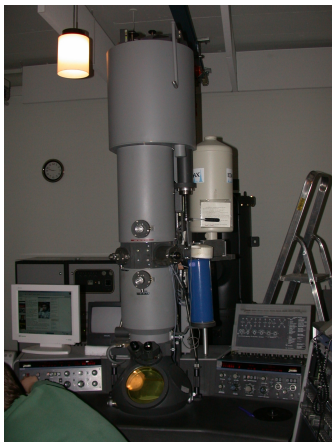
---

⁴Zdroj: Michael S. Caterino/Commons

Ukázka EDX spektra.⁵

⁵Zdroj: Hat'nCoat/Commons

TEM mikroskop.⁶

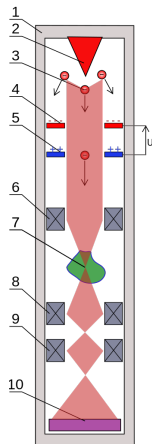
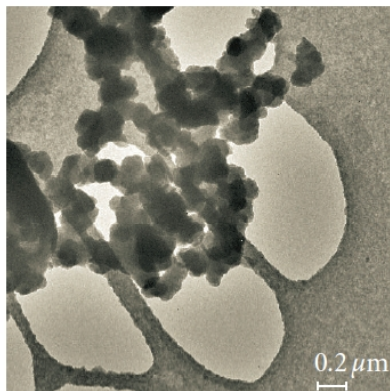

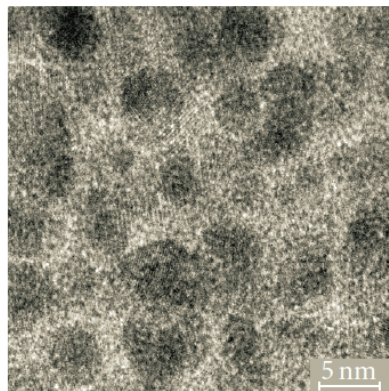
Schéma TEM mikroskopu.⁷

⁶Zdroj: KristianMolhave/Commons

⁷Zdroj: Superborsuk/Commons

(a)

(b)

TEM snímek hybridní siliky.⁸

---

⁸Zdroj: Florentyna/Commons

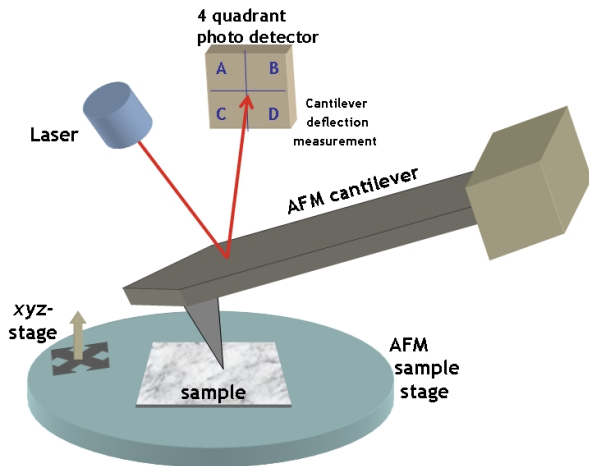

Schéma AFM.⁹

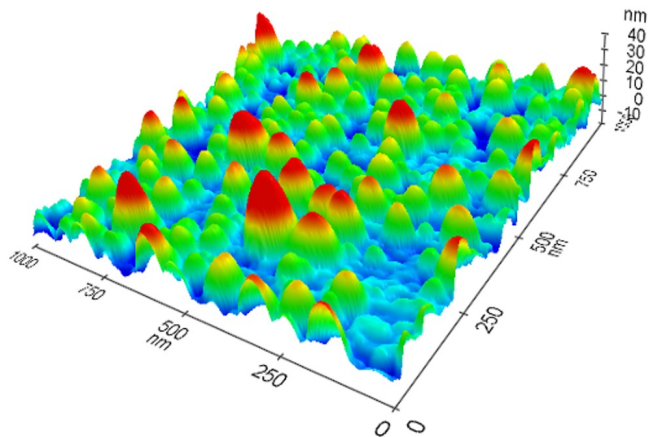
⁹Zdroj: KristianMolhave/ Commons

AFM mikroskop.¹⁰

---

¹⁰Zdroj: Laundry/Commons

AFM snímek nanočástic palladia.¹¹

¹¹Zdroj: Mehrabanian/Commons